

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра екології**

Затверджено

на засіданні кафедри екології
біологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

Завідувач кафедри

Звенислава МАМЧУР

**Силабус із навчальної дисципліни
Екологічні проблеми туризму,
що викладається в межах ОПП Екологія
другого (магістерського) рівня**

Львів 2022

Назва курсу	Екологічні проблеми туризму
Адреса викладання курсу	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 101 Екологія
Викладачі курсу	Антоянк Галина Леонідівна, док.біол.наук, професор кафедри екології https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/antoniak-h-1 Драч Юрій Анатолійович, асистент кафедри екології https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/drach-yu-a
Контактна інформація викладачів	halyna.antonyak@lnu.edu.ua yuriy.drach@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Консультації проводяться в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю): вул. Саксаганського, 1, ауд. 201. Також проводяться онлайн консультації у консультації з використанням платформ Zoom і Teams, Moodle і в соцмережах. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладачів або ж у створеній групі соцмереж.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/department/ecology
Інформація про курс	Курс знайомить здобувачів з основними принципами організації та здійснення туристичної діяльності, аналізу природно-рекреаційного потенціалу територій. Під час викладання курсу розглядається історія розвитку та основні види туризму в Україні й інших країнах, негативний вплив туристичної діяльності на компоненти довкілля, головні принципи та правові засади організації екологічного туризму,
Коротка анотація курсу	Екологічні проблеми туризму є вибірковою навчальною дисципліною, котра викладається упродовж другого семестру обсягом 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета курсу – ознайомлення здобувачів з історією, основними принципами, функціями, завданнями, видами, екологічними проблемами та перспективами розвитку туризму й екологічного туризму в Україні та світі в контексті сталого розвитку. Цілями курсу є формування знань про екологічні проблеми туризму, негативний вплив туристичної діяльності на довкілля, заходи щодо запобігання та зменшення впливу туристичної інфраструктури на компоненти навколошнього середовища, принципи організації екологічного туризму.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму Підручник. Харків: Харківська національна академія міського господарства, 2010. 294 с. 2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: Видавничо-поліграфічний центр – Київський університет, 2001. – 395 с. 3. Бойко В.О. Екологічний туризм як складова зеленої економіки. Ефективна економіка. 2021. № 4. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.4.73 4. Вишневський В. І. Екологічний туризм: навчальний посібник. К: Інтерпрес ЛТД, 2015. – 140 с. 5. Горішевський П., Васильєв В., Зінько Ю. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. – 148 с. 6. Гузій Т.В., Архипова Л.М., Качала С.В. Екологічні аспекти проектування і дизайну туристичних комплексів з використанням інформаційних технологій. Науково-технічний журнал. 2021. № 2 (24). С. 112–122. 7. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу / О. Ю. Дмитрук. – К.: Альтернатива, 2004, – 192 с. 8. Дутчак С.В. Туристсько-рекреаційні ресурси ландшафтів Монографія. Чернівці: Видавничий дім "Родовід", 2014. 196 с. 9. Екологічний туризм та національні природні парки України Каталог. К.: Видавництво "ACCA", 2015. 71 с.

	<p>10. Коробейнікова Я.С. Екологічна безпека територій туристичних дестинацій: визначення, механізми та проблеми забезпечення. Науково-технічний журнал. 2021. № 1 (23). С. 124–134.</p> <p>11. Любіщева О.О. Методика розробки турів Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2003. - 104 с.</p> <p>12. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика Навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2007. 424 с.</p> <p>13. Ніколаєв К.Д. Екологізація та розвиток сільського зеленого туризму в Україні Монографія. К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. 153 с.</p> <p>14. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання шосте /за наук. ред. проф. Матвійчук Л.Ю. – Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. – 332 с.</p> <p>15. Писаревський І.М., Погасій С.О., Андренко І.Б., Поколодна М.М., Сегеда І.В. Організація туризму Підручник. За ред. Писаревського І.М. Харків: ХНАМГ, 2008. 541 с.</p> <p>16. Попова М.О., Арестов С.В., Шуптар-Пориваєва Н.Й. Пріоритети розвитку сучасної туристичної діяльності. Причорноморські економічні студії. 2021. Вип. 62. С. 107–112.</p> <p>17. Пригара О. Екологічні проблеми туризму та шляхи їх вирішення // Актуальні питання гуманітарних наук 8. 2014, 404-408.</p> <p>18. Соляник, С. Ф. Проблема негативних наслідків сучасного масового туризму та шляхи їх подолання // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія філософські науки. Вип. 11. 2011, 230-242.</p> <p>19. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм : навч. посіб. Луганськ: Вид-во ДЗ -ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. – 206 с.</p> <p>20. Klymchuk I., Matiyiv K., Arkhypova L., Korchemlyuk M. Mountain tourist destination – the quality of groundwater sources. Ecol. Eng. Environ. Technol. 2022; 3:208–214.</p>
--	--

Інформаційні ресурси

21. Міжнародний досвід зеленого туризму в Україні: проблеми та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2667>.
22. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org.
23. Європейський досвід організації сільського зеленого туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net>.

Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год., з яких 16 год лекцій, 16 годин практичних занять та 58 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні терміни і поняття у сфері туристичної діяльності; • основні види туризму; • історію розвитку туризму та екологічного туризму; • основні принципи та правові засади організації туризму; • сучасний стан екологічного туризму в Україні та світі; • екологічні проблеми туристично-рекреаційної діяльності; • основні джерела забруднення довкілля внаслідок туристичної діяльності; • перспективи розвитку туристичної галузі; • принципи екологічного виховання й просвіти туристів; • негативний вплив туристичної діяльності на компоненти довкілля; • заходи щодо зниження антропогенного тиску на довкілля, зумовленого туристичною діяльністю; • основи організації та упорядкування туристичних маршрутів; • механізми забезпечення екологічної безпеки територій туристичних дестинацій; • принципи екологізації туристичної діяльності; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснювати аналіз природно-рекреаційного потенціалу територій;

	<ul style="list-style-type: none"> самостійно створювати екологічні стежки; проводити екологічну оцінку впливу туризму на компоненти довкілля; оцінювати вплив будівництва об'єктів туристичної інфраструктури на навколошне середовище; характеризувати рівень антропогенного навантаження, зумовленого туристичною діяльністю, на компоненти довкілля; аналізувати вплив туристичної галузі на водні та земельні ресурси; прогнозувати зміни у компонентах довкілля внаслідок туристичної діяльності; розвробляти заходи щодо екологізації туристичних маршрутів.
Ключові слова	туризм, екологічний туризм, сталій розвиток, екологічне виховання, екологічна стежка
Формат курсу	Очний
Теми	Проведення практичних занять і консультації для кращого розуміння
Підсумковий контроль, форма	Перелік тем наведено у схемі курсу
Пререквізити	Залік у 2 семестрі
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<ul style="list-style-type: none"> Словесно-наочні та словесно-практичні методи навчання (лекції, розповідь, пояснення, консультації, проблемні бесіди, семінари-дискусії, презентації, доповіді, обговорення, ілюстрації, демонстрації, інформаційні технології та ресурси); інноваційні технології та інтерактивні методи навчання (кейс-методи аналізу конкретних ситуацій, прес-конференції, мозковий штурм, робота в командах, метод проектів); колаборативне навчання (спільні проекти і розробки); творче індивідуальне завдання. організація самостійної роботи, самоконтроль <p>Теми, завдання, кейси до індивідуальних завдань будуть представлені на платформі Moodle.</p>
Необхідне обладнання	Персональний комп’ютер, загальновживані комп’ютерні програми, проектор,
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, отримані під час поточного оцінювання, самостійної роботи та бали підсумкового контролю, своєчасність виконання завдань. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: участь у семінарсько-практичних заняттях (50 балів). Модульний контроль (тестові завдання 30 балів). Індивідуальні завдання – 20 балів. Всього 100 балів.</p> <p>Враховується активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є пропуски занять без поважної причини.</p> <p>Академічна добросердість: Жодні форми порушення академічної добросердісті не толеруються. Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Списування та плагіат є недопустимі. Дослідження, презентації, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу та джерела.</p>
Питання до заліку чи екзамену	Матеріали будуть розміщені на платформі Moodle: http://e-learning.lnu.edu
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано на платформі Moodle: http://e-learning.lnu.edu

Схема курсу

№ лекції	Тема	Години
Змістовий модуль 1.		
1.	Тема 1. Основні поняття, терміни, мета та завдання туризму. Поняття екологічного туризму та історія його розвитку.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год.

2.	Тема 2. Основні види та особливості екологічного туризму.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год.
3.	Тема 3. Сучасний стан туристичної діяльності та екологічного туризму в Україні та світі.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год.
4.	Тема 4. Рекреаційний потенціал та рекреаційні ресурси в системі екологічного туризму. Концепції сталого розвитку при плануванні туристичної діяльності.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год.

Змістовий модуль 2.

5.	Тема 5. Правові засади організації туризму. Прокладання, організація та проведення туристичних маршрутів. Організація екологічних стежок.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год.
6.	Тема 6. Вплив туризму на довкілля: геологічне середовище, тваринний і рослинний світ	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год.
7.	Тема 7. Система заходів щодо зниження негативного випливу туризму на довкілля. Екологізація туристичної діяльності.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год.
8.	Тема 8. Екологічне виховання й просвітницька діяльність під час організації та проведення туризму.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год.

Автори

Галина АНТОНЯК

Юрій ДРАЧ

«ПОГОДЖЕНО»

Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій ГОНЧАРЕНКО

«31» 08. 2022 р.

Гарант ОПП

Галина АНТОНЯК

«31» 08. 2022 р.